

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 03-09-2020
Enhed: NAERSOM
Sagsbeh.: DEPBMA
Sagsnr.: 2010633
Dok. nr.: 1321128

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 6. august 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 1551 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Lauritzen (V).

Spørgsmål nr. 1551:

”Ministeren bedes oplyse, hvilken evidens eller forskning der peger på, at det er sundhedsmæssigt uforsvarligt at "give hånd", under forudsætning af at de to håndflader der møder hinanden er forsvarligt "afsprittet" forinden?”

Svar:

Til brug for besvarelsen har jeg indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen. Sundhedsstyrelsen oplyser følgende:

”COVID-19 forårsages af ny coronavirus, SARS-CoV-2, der tilhører en familie af virus, der kan være årsag til alt fra lette forkølelser til alvorlige nedre luftvejsinfektioner med mulig dødelig udgang.

COVID-19 er en ny sygdom, hvor der gradvist udvikles mere viden om sygdommens karakter, smitteveje og forebyggelsesmuligheder.

Sundhedsstyrelsens anbefalinger omkring forebyggelse af smitte, sker bl.a. på baggrund af viden om, hvordan virus smitter. Ny coronavirus smitter gennem hhv. kontakt- og dråbesmitte:

- Kontaktsmitte: Smitte via overflader med virus på, som man rører ved, og derefter rører sig i næse, øjne eller mund. Risikoen for kontaktsmitte mindskes ved bl.a. god håndhygiejne og rengøring.
- Dråbesmitte: Smitter fra person til person via små dråber fra luftvejene, der spredes via host og nys. Dråberne falder til jorden indenfor 1-2 meter, så risikoen mindskes effektivt ved at holde afstand.

Overlevelsestiden for ny coronavirus (SARS-CoV-2) på overflader er endnu sparsomt undersøgt, men for praktiske formål regnes med en overlevelsestid på 48 timer. Derudover kan der gå tid fra, at man bliver smittet, og til man får symptomer – dette er typisk mellem 1 og 14 dage (inkubationstiden).

Smittede personer kan udskille virus og dermed smitte, selvom de ikke har symptomer eller ikke har udviklet symptomer endnu. Den største smitterisiko synes dog at være i de første dage med symptomer og fra personer med hoste, nys mv.

Sundhedsstyrelsen har bl.a. på baggrund af ovenstående viden om smitteveje kontinuerligt fokuseret på fem generelle råd til smitteforebyggelse.

- Vask dine hænder tit, eller brug håndsprit.
- Host eller nys i dit ærme.
- Undgå håndtryk, kindkys og kram – begræns den fysiske kontakt.
- Vær opmærksom på rengøring – både hjemme og på arbejdspladsen.
- Hold afstand og bed andre tage hensyn.

Anbefalingerne bør tilpasses den enkelte situation og risiko, særligt også om der forhold, hvor der bør følges et forsigtighedsprincip, fx ved tilstedeværelse af personer i øget risiko for et alvorligt sygdomsforløb ved COVID-19.

Anbefalingerne skal på denne måde ses som tiltag eller redskaber, der supplerer hinanden og som bør kombineres. I en situation, hvor det kan være vanskeligt at efterleve én anbefaling, skal der være øget fokus på at efterleve de andre.

Kontaktsmitte antages at være den væsentligste kilde til smitte fra personer uden symptomer, men risikoen for smitte via dråber øges ved sang, højlydt samtale, råb, ukontrollerede nys og host mv. Risikoen for kontaktsmitte øges betydeligt ved berøring af kontaktpunkter og overflader, der berøres af mange, som fx håndtag, gelænder, kontakter, trykknapper, tastaturer, mus, terminaler, armlæn, bordkanter, legetøj, redskaber, vandhaner, toiletter mv. Hyppig rengøring af kontaktpunkter er derfor særligt vigtigt. Rengøring med vand og sæbe kan løsne og fjerne snavs og mikroorganismer fra overflader, og dermed nedsætte risikoen for kontaktsmitte. Almindelig rengøring er i de fleste tilfælde tilstrækkelig, men kan suppleres med efterfølgende desinfektion efter en konkret vurdering og ud fra et forsigtighedsprincip.

Håndhygiejne er tilsvarende en effektiv metode til at forebygge kontaktsmitte via genstande, hænder og ansigt. Ved håndvask med vand og sæbe løsnes og fjernes snavs og mikroorganismer fra huden, hvilket fremmes af den mekaniske bearbejdning af hænderne samt skylning med vand. Virus er desuden følsomt over for desinfektion med ethanol.

Det er på den baggrund og viden, at Sundhedsstyrelsen bl.a. anbefaler hyppig håndvask eller brug af håndsprit, at man holder afstand til hinanden, undgå fysisk kontakt, herunder kram, håndtryk mv. Dette gøres ud fra en samlet betragtning om at disse anbefalinger supplerer hinanden og er effektive smitteforbyggende indsatser.

Afslutningsvis skal bemærkes, at Sundhedsstyrelsen løbende følger med i videnskabelige dokumentation samt anbefalinger fra fx WHO, ECDC, ligesom vi samarbejder med Statens Serum Institut om disse emner. ”

Med venlig hilsen